

No: 2016/107

Tarih: 29.12.2016

Konu: 27.12.2016 tarih ve 29931 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 296 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 21, 23/8, 31, 47, 48, mükerrer 80, 82, 86 ve 103 üncü maddelerinde yer alan ve yeniden değerlendirme oranında artırılan maktu had ve tutarlar ile 1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilen bir kısım menkul kıymetlerden 2016 takvim yılında elde edilen menkul sermaye iradının beyanında dikkate alınacak indirim oranı uygulamasına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Özet: 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 21, 23/8, 31, 47, 48, mükerrer 80, 82, 86 ve 103 üncü maddelerinde yer alan ve yeniden değerlendirme oranında artırılan maktu had ve tutarlar ile 1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilen bir kısım menkul kıymetlerden 2015 takvim yılında elde edilen menkul sermaye iradının beyanında dikkate alınacak indirim oranı uygulamasına ilişkin açıklamalar bu sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

Gelir Vergisi Kanununun 21, 23/8, 31, 47, 48, mükerrer 80, 82, 86 ve 103 üncü maddelerinde yer alıp, 2017 yılında uygulanan had ve tutarların 2016 yılı için yeniden değerlendirme oranının % 3,83(üç virgül seksen üç) oranında artırılması suretiyle belirlenen ve **2017 takvim yılında uygulanacak olan had ve tutarlardan bazıları aşağıda yer almaktadır.**

- ✚ Gayrimenkul Sermaye İratlarında Uygulanan İstisna Tutarı 3.900 TL olarak tespit edilmiştir.
- ✚ Hizmet erbabına yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatlere ilişkin istisna tutarı, 2016 takvim yılında uygulanmak üzere 14,00 TL olarak tespit edilmiştir.
- ✚ Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinin (2) numaralı bendinde yer alan yıllık kira bedeli toplamı, 2017 takvim yılında uygulanmak üzere büyükşehir belediye sınırları içinde 6.500 TL, diğer yerlerde 4.300 TL olarak uygulanacaktır.
- ✚ Gelir Vergisi Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan hadler;

- 1 numaralı bent için 90.000 TL ve 130.000 TL,
- 2 numaralı bent için 43.000 TL,
- 3 numaralı bent için 90.000 TL,

- ✚ Gelir Vergisi Kanununun 31 inci maddesinde yer alan engellilik indirimi tutarları, 2017 takvim yılında uygulanmak üzere; birinci derece engelliler için 900 TL, ikinci derece engelliler için 470 TL, üçüncü derece engelliler için 210 TL olarak tespit edilmiştir.
- ✚ Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 inci maddesinde yer alan değer artışı kazançlarına ilişkin istisna tutarı, 2017 takvim yılı gelirlerine uygulanmak üzere 11.000 TL olarak tespit edilmiştir.

- ✚ *Gelir Vergisi Kanununun 86 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin (d) alt bendinde yer alan tevkifata ve istisnaya konu olmayan menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarına ilişkin beyanname verme sınırı 1.600 TL,*
- ✚ *82 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan arızı kazançlara ilişkin istisna tutarı 24.000 TL,*
- ✚ *2016 takvim yılında elde edilen menkul sermaye iratlarından, 1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilmiş olan ve Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (5) numaralı bendinde sayılan her nevi tahvil ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler indirim oranı uygulanmak suretiyle beyan edilecektir. 2016 yılı için tespit edilmiş olan yeniden değerlendirme oranı % 3,83'dir. Bu dönemde Devlet tahvili ve Hazine bonusu ihalelerinde oluşan bileşik ortalama faiz oranı ise % 10,03'tür. Buna göre, 2016 yılında elde edilen bir kısım menkul sermaye iradının beyanında uygulanacak indirim oranı (%3,83 / %10,03 =) % 38,19 olmaktadır.*
- ✚ *Dövizde, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetler ile döviz cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilen menkul sermaye iratlarının beyanında indirim oranı uygulanmayacaktır.*
- ✚ *Ayrıca, ticari işletmelere dahil kazanç ve iratlar için indirim oranı uygulanması söz konusu değildir.*

Diğer taraftan, geçici 67 nci maddenin (4) numaralı fıkrası uyarınca, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (7), (12) ve (14) numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratlarından 1/1/2006 tarihinden itibaren ödemeyi yapanlarca % 15 oranında vergi tevkifatı yapılmakta olup, bu gelirlerin beyanı ve bu gelirlere indirim oranı uygulanması söz konusu değildir.

1. Yeniden değerlendirme oranında artırılan had ve tutarlar

193 sayılı Kanunun mükerrer 123 üncü maddesi hükmü uyarınca, aynı Kanunun 21, 23/8, 31, 47, 48, mükerrer 80, 82, 86, 89/15 ve 103 üncü maddelerinde yer alan ve 2016 yılında uygulanan had ve tutarlar 11/11/2016 tarihli ve 29885 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 474) ile 2016 yılı için % 3,83 (üç virgül seksen üç) olarak tespit edilen yeniden değerlendirme oranında arttırılması suretiyle belirlenerek, 2017 takvim yılında uygulanacak olan had ve tutarlar aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir.

2017 takvim yılında uygulanmak üzere 193 sayılı Kanunun;

- 21 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan mesken kira gelirleri için uygulanan istisna tutarı 3.900 TL,
- 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinde yer alan, işverenlerce işyeri veya işyerinin müştemilatı dışında kalan yerlerde hizmet erbabına yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatlere ilişkin istisna tutarı 14 TL,
- 31 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan engellilik indirimi tutarları;
 - Birinci derece engelliler için 900 TL,
 - İkinci derece engelliler için 470 TL,
 - Üçüncü derece engelliler için 210 TL,
- 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan yıllık kira bedeli toplamı;
 - Büyükşehir belediye sınırları içinde 6.500 TL,
 - Diğer yerlerde 4.300 TL,

- 48 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan hadler;
 - 1 numaralı bent için 90.000 TL ve 130.000 TL,
 - 2 numaralı bent için 43.000 TL,
 - 3 numaralı bent için 90.000 TL,
- Mükerrer 80 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan değer artışı kazançlarına ilişkin istisna tutarı 11.000 TL,
- 82 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan arızı kazançlara ilişkin istisna tutarı 24.000 TL,
- 86 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin (d) alt bendinde yer alan tevkifata ve istisnaya konu olmayan menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarına ilişkin beyanname verme sınırı 1.600 TL,
- 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (15) numaralı bendinde yer alan basit usule tabi mükellefler için kazanç indirimi tutarı 8.000 TL,

olarak tespit edilmiştir.

193 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan gelir vergisine tabi gelirlerin vergilendirilmesinde esas alınan tarife, 2017 takvim yılı gelirlerinin vergilendirilmesinde esas alınmak üzere aşağıdaki şekilde yeniden belirlenmiştir.

13.000 TL'ye kadar	% 15
30.000 TL'nin 13.000 TL'si için 1.950 TL, fazlası	% 20
70.000 TL'nin 30.000 TL'si için 5.350 TL, (ücret gelirlerinde 110.000 TL'nin 30.000 TL'si için 5.350 TL), fazlası	% 27
70.000 TL'den fazlasının 70.000 TL'si için 16.150 TL, (ücret gelirlerinde 110.000 TL'den fazlasının 110.000 TL'si için 26.950 TL), fazlası	% 35

2. Basit Usulde Vergilendirme ile İlgili Hususlar

2.1. Kar hadleri emsallerine göre düşük olarak tespit edilmiş bulunan emtia için özel hadler

Milli piyango bileti, akaryakıt, şeker ve bunlar gibi kar hadleri emsallerine göre düşük olarak tespit edilmiş bulunan emtia için özel hadler belirleme yetkisi 193 sayılı Kanunun 48 inci maddesi ile Maliye Bakanlığına verilmiştir. Bu yetki kullanılarak 2016 yılı için 25/12/2015 tarihli ve 29573 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 290) ile belirlenen tutarlar yeniden artırılmıştır.

Buna göre, anılan maddelerin ticaretini yapanların, 2017 takvim yılında da basit usulden yararlanabilmeleri için alış, satış veya hasılatlarının 31/12/2016 tarihi itibariyle aşağıda belirtilen hadleri aşmaması gerekmektedir.

Emtianın Cinsi	Büyükşehir Belediye Sınırları Dışında Kalan Yerlerde		Büyükşehir Belediye Sınırları İçinde Kalan Yerlerde	
	Yıllık Alım Ölçüsü (TL)	Yıllık Satış Ölçüsü (TL)	Yıllık Alım Ölçüsü (TL)	Yıllık Satış Ölçüsü (TL)
Değerli Kağıt	140.000	160.000	180.000	200.000
Şeker - Çay	110.000	140.000	130.000	170.000
Milli Piy. Bileti, Hemen Kazan, Süper Toto vb.	110.000	140.000	130.000	170.000
İçki (Bira ve Şarap Hariç) - İspirto - Sigara -Tütün	110.000	140.000	130.000	170.000
Akaryakıt (LPG hariç)	160.000	170.000	200.000	230.000

Belirtilen bu malların alım satımı ile uğraşanlar hakkında, basit usulün özel şartları bakımından yukarıdaki hadler dikkate alınmak suretiyle, 2/5/1982 tarihli ve 17682 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No:136)’ndeki hesaplamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

2.2.Basit usule tabi mükelleflerde gün sonunda toplu belge düzenleme uygulaması

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerle ilgili 6/12/1998 tarihli ve 23545 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 215) ile getirilen, belge vermedikleri günlük hasılatları için gün sonunda tek bir fatura düzenlenmesine ilişkin uygulamanın, 31/12/2017 tarihine kadar devam etmesi Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden uygun görülmüştür.

3. Menkul Sermaye İradının Beyanında İndirim Oranı Uygulaması

2016 takvim yılında elde edilen bir kısım menkul sermaye iradının beyanında dikkate **alınacak indirim oranı uygulaması**

193 sayılı Kanunun 76 ncı maddesinin, 5281 sayılı Kanunun 44 üncü maddesiyle yürürlükten kaldırılan ikinci fıkrasında, 193 sayılı Kanunun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (5), (6), (7), (12) ve (14) numaralı bentlerinde yer alan menkul sermaye iratlarına (döviz cinsinden açılan hesaplara ödenen faiz ve kâr payları, dövize, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetler ile döviz cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilenler hariç) fıkarda belirtilen indirim oranının uygulanması suretiyle bulunacak kısmın, bu iratların beyanı sırasında indirim olarak dikkate alınacağı belirtilmişti.

193 sayılı Kanunun indirim oranı uygulamasına yönelik 76 ncı maddesinin ikinci fıkrası 1/1/2006 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere 5281 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılmakla birlikte, anılan Kanunun geçici 67 nci maddesinin dokuzuncu fıkrası hükmü gereğince 1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilen her nevi tahvil ve Hazine bonolarından elde edilen gelirlerin vergilendirilmesinde 31/12/2005 tarihinde yürürlükte olan hükümler esas alınacağından, indirim oranı uygulaması bahsi geçen menkul kıymet gelirleri için devam etmektedir.

İndirim oranı; 213 sayılı Kanuna göre o yıl için tespit edilmiş olan yeniden değerlendirme oranının, aynı dönemde Devlet tahvili ve Hazine bonusu ihalelerinde oluşan bileşik ortalama faiz oranına bölünmesi suretiyle tespit edilmekte olup 213 sayılı Kanun hükümlerine göre 2016 yılı için tespit edilmiş olan yeniden değerlendirme oranı % 3,83’tür. Bu dönemde Devlet tahvili ve Hazine bonusu

ihalelerinde oluşan bileşik ortalama faiz oranı ise % 10,03'tür. Buna göre, 2016 yılında elde edilen bir kısım menkul sermaye iradının beyanında uygulanacak indirim oranı (%3,83 / %10,03 =) % 38,19 olmaktadır.

Bu kapsamda, 1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilmiş olan, 193 sayılı Kanunun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (5) numaralı bendinde sayılan her nevi tahvil ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden 2016 takvim yılında elde edilen menkul sermaye iratları indirim oranı uygulanmak suretiyle beyan edilecektir.

Döviz, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetler ile döviz cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilen menkul sermaye iratlarının ve ticari işletmelere dahil kazanç ve iratların beyanında indirim oranı uygulanmamaktadır.

193 sayılı Kanunun geçici 67 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, anılan Kanunun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (7), (12) ve (14) numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratları 1/1/2006 tarihinden itibaren nihai olarak tevkifat yoluyla vergilendirilmekte olup bu gelirlerin beyanı ve bu gelirlere indirim oranı uygulanması söz konusu değildir.

4. Yürürlük

296 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği 1/1/2017 tarihinde yürürlüğe girmektedir.

Saygılarımızla.

ERK Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik

Hizmetleri Ltd. Şti.

Mehmet ERKAN

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. Ayrıntılı açıklamalar için bu sirkülerde yer alan ilgili mevzuata veya görüş için ERK YMM'ye başvurulmasında yarar bulunmaktadır.